

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes szám ára	6 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közigazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak tőrfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvményben részesít.

A „Nyíltér” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnék.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbéő Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyíltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

A tűzoltó-egylet.

Kézdi-Vásárhely, nov. 13.

Nálunk minden egyesületnek az a sorsa, hogy nagy remények között megszületik s egy ideig, míg a lelkesültség tart, él vagy tengődik; elhal és egy pár év múlva újra feltámad. Így történt ez a tűzoltó-egységgel is. Ezelőtt egy néhány évvel óriási lelkesültség között alakult meg az egyesület; az ifjuság nagy hévvel karolta fel az új eszmét; mindenki sietett a zászló alá sorakozni, s ha tán inkább a fényes egyenruha, mint maga az eszme hódított is pártíveket, de az tény, hogy az ifjú egyesület nagy tevékenységet fejtett ki s derekasan megfelelt hivatásának s ép oly ernyedetlen munkásságot fejtett ki anyagi erejének gyarapítása körül, mint a mily derekasan megállta helyét a vész körül, s míg egyfelől rövid idő alatt tekintélyes vagyont tett szert, addig másfelől tisztelt- és közbecsülésben részesült.

Az első rend egyenruhával aztán a lelkesültség szétfoszlott, a régi tevékenység helyébe rideg közöny lépett s az egykori nagy ügybuzgalom csak egy néhány veterán tűzoltóban élt, kik mindent elkövettek a haldokló egyesület új életre keltésére, s ez csakugyan hosszú vajadás után sikerült is; a régi lelkesültség újra lángra gyúlt s a f. hó 12-én megtartott alakuló gyűlésen újból látuk az ifjuságot az ügy köré sorakozni.

Mindenütt szükség van egy szer-

vezett tűzoltói egyesületre, de nálunk nemcsak szükség ez, hanem létkérdés. Ily összezsúfolt sűrű építkezés mellett csak az Isten keze örködött városunk felett, hogy eddig valami szerencsétlenség nem történt. Nálunk tehát kétszeres szükség van egy jól szervezett tűzoltói egyesületre, mely oltalmazója legyen a polgárok nyugalmanak és vagyonbiztonságának. Midőn tehát az egyesület újraszülését hajnalán örömmel üdvözljük, sikert kívánunk működéséhez. Kevesebb egyenruha s több kitartás, kevesebb hiúság s több önzetlenség, erély a tiszt karban s az érdemnek jutalmazásában igazság és pártatlanság, s így az egyesület élni és virágozni fog.

Románia több községében a keleti marhavész kiütvé, a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter az 1874-iki 20-ik t. cz. 13 §. értelmében Románia ellenében a szoros határárt elrendelte.

A képviselőválasztás Aradon f. hó 11-én megtörtént s váratlan fordulattal végződött. Aczél Péterre szavaztak 736-on, Kövérre 401-en. Többség 335. Nem szavaztak 504-en. A választás kihirdetése után a csőcselék kövekkel kezdett dobálózni s egy kő Sándor kapitányt fején súlyosan megsebesítette. A katonaság erre a közönségre tört. Leirhatlan jelenet fejlődött ekkor ki. A nép hanyatthomlok kezdett rohanni s egymást tiporva menekült. A következő pillanatban irtózatoss orítás és vészkiáltás hallatszott; a katonaság szünyai az első vért ontották. Számosan meg-

sebesültek, többen életveszélyesen. Szerencsére csakhamar sűrű zápor kezdett esni s az utcák megnéptelenedtek.

Az italmérési jog gyakorlásának arányosítását (limitációját) tárgyzó ügyek az erdélyi részekben fennálló jog szerint a polgári és urbéri bíróságok hatósága alá tartoznak-e, jelesen képezik-e azok a polgári vagy urbéri arányosítási per tárgyat? Erre a kérdésre a királyi kuria a következő döntvényt közli: Az italmérési jog arányosítását (limitációját) tárgyzó ügyek az erdélyi részekben fennálló jog szerint is a polgári urbéri bíróságok hatósága alá tartoznak s arányosítási per tárgyat képezik. A közigazgatási hatóságoknak a birtokállapot fentartása, vagy a gyakorlat módja és kiterjedése körül való ideiglenes intézkedések iránti joga érintetlen marad. Magától értetik, miszerint oly arányosítások (limitációk), melyek a törvényes határozatok megtartásával történnek, vagy általában az illetékes hatóságok által végképen megerősítettek, többé kérdés alá nem vétethetnek. Indokok: Ugy az 1871. XXXI. LIII. és LV. törvények, valamint az 1800. XLV. törvények szerint az arányosítási ügyek azon kir. törvényszék illetőségéhez tartoznak, melynek területén a rendezés tárgya létezik; s az eljárásra nézve ugyanazon szabályok tartandók meg, melyek a megszüntetett urbéri kapcsolatból fennmaradt jog és birtokviszonyok rendezéséről szóló törvényben, illetve utasításban meg vannak állapítva. Arányosítás tárgyaúl szolgálnak a közösségre tartozó minden haszonvételek s így nem csak az egy, illetve több községek birtokosai által közösen használt, vagy a közösből elszakított fekvőségek, hanem azon községbeli javadalmak (jövedelmek) is, melyek, mint a

volt nemesi birtok tartozékai, a hazai törvények értelmében a közös javak felosztásának hasonló közössége alá vonandók, vagyis szintén arányosítás (limitáció) alá tartoznak. Ily javadalmat képez az italmérési jog, mely az erdélyi rész törvények, jelesen az Appr. Const. III. R. 29. és 32. cz. szerint ugyanazon elvek szerint, mint a közhatárok, szabályoztatni rendeltetett, mely szabályozás az 1848. év előtti korszakban is, ha maga a jog volt vita alatt, mindig a vitás jogra nézve hozott bírói ítélet alapján eszközöltetett. Minthogy tehát az elől idézett t. cikkek szerint az arányosítási ügyek kivétel nélkül a bíróságok hatósága alá tartoznak, az italmérési jog pedig az erdélyi részekben fennálló magánjog szerint is arányosítás (limitáció) alá tartozó jövedelmet képez: az italmérési jog arányosítását tárgyzó ügyek végelintézésének bírói utra való tartozása az erdélyi részeket érdeklőleg sem lehet kétséges, — érintetlenül maradván a közigazgatási hatóságoknak ez iránybani ideiglenes intézkedési joga.

A szövőipar terjesztése érdekében.

(Felhívás a hatóságokhoz, községekhez, ipartársulatokhoz, iparosokhoz, magánvállalkozókhoz és a nagy közönséghez.)

Az országos nőiparkiallítás alkalmából felséges királynénk és Koburg Lujza hercegnő ő fensége kezdeményezésére a szövőipar fejlesztése, rendszeresítése, illetőleg szövőszékek beszerzése és kiosztása érdekében hazafias mozgalom indult meg, melynek érvényesítésére felséges királynénk és Koburg hercegnő ő fensége buzdító példájára hazai hatóságaink, főuraink, főpapjaink, pénzintézeteink és egyes lelkes hazafiak több ezer forintnyi alapot teremtettek, melyhez a nőiparkiallítás tiszta jövedelméből az orsz. nőiparegylet egymaga

A „Székelyföld” tárczája.

A Firtoson.

Magas hegyen ülök,
Honnán a távolba messze, messze látni,
Hová a madár is, kalászkok völgyéből,
Csak elvélve száll ki.

Magasan vagyok fenn.
Nem hat ide semmi a világ zajából . . .
Sok százados várnak merengek alá, le,
Omladó faláról.

Itt köröttem bükkök
Magasulnak égve, melynek sudarára
Ráfutott a repkény és a vad komlónak
Szaladó indája.

Ott a szélen ismét
Festői csoportban más romok hevernek;
Szinte látni vélem falain nyomát sok
Véres küzdelemnek.

Omladó kövek már;
Egy-egy csonka fal még meredez magába,
Mintha oltalomra, küzdven az idővel,
A magasból várna.

Zászló is van rajta
Összeaszott páfrány csipkés leveléből,

Elföldvéu a falnak görbe repedését
Merengők szemétől.

Az ősz Hargitának
Hőlepett ormát is jól meglátni innen:
Fényes az, mint oly szív, a melynek redőin
Szenny mocsokja nincsen.

Büszkén magasul fel
A felette szálló felhők közelébe,
Szakadó villámmal, fényes napsugárral
Farkas-szemét nézve.

Hőlepett tetője
Ugy néz ki az apró fenyvesek sorába,
Mint egy tisztas agg, ki vidám gyermekek
Ül s mereng magába. [közt]

Tán a multa gondol,
Midőn még a hír s a harci dicsőségnek
Mezején a hunok, székelyek fejére
Babérok termének?

Vagy a jelent nézi,
Hogy miként él még a rhobanbánk vére
S hogy a földön, melyet ősei vevének,
Hosszu lesz-e élete? . . .

A hegynek aljából
Gazdag völgy szalad ki s merengésbe vész el;
Közepén a folyó kanyarog békésen
Lágy moraj-beszéddel.

Ott, a hol a kék ég
Széled öleléssel lehajlik a földre:
Egy-egy falu látszik s bádogos tornyoknak
Csillogó tetője.

De im, száll a nap már
Lassankint lefelé pirosra gyúlt képpel,
S még egyszer visszanéz a viruló tájra
Lángoló szemével.

Végző sugarai
Aranyozva esnek a romok falára . . .
Hadd legyen az elszállt aranyos időért
Ennyi kárpótlása!

A völgyek ölen is
Megindul a pásztor, elterelve nyáját;
Mig végleg elhalna, hallom a távból
Síró furulyáját.

Megindulok én is
S még egyszer a tájra vágygylal visszanézek:
Szép vagy, Erdélyország! . . . S én,
[míg életem tart,

Hőn szeretlek téged!

És ha már meghaltam,
Hogy békés lehessen végző álmódásom:
A kéz, mely eltemet, sirt nekem
[hazámnak
Szent földjébe ásson!

Kádbéő Ferenc.

Apróságok.

Párisban egy milliomos ezt írta Scribenek, a híres vigjátékirónak: „Tisztelt uram! Nagy kedvem lenne önnek egy drámai mű megteremtésére szövetkezni. Megteszi azt a szívesseget, hogy egy vigjátékot ír, melyhez én is pótolhatok néhány sort és munkatársának nevezhetem magamat? Minden tekintetben elismerő, hálás leszek. Az anyagi hasznót teljesen átengedem önnek, saját költségeimen a legdisztessebb kinyomatom, a legfényesebb kiállítással előadatom, és csakis a dicsőségben akarok osztozni.” — Erre egész az érzékenységgel hui Scribe következőleg válaszolt: „Uram, sajnálom, hogy megtisztelő ajánlatát vissza kell utasítanom, mert vállalkozási érzetem mondja, hogy nem illik lovat és szamarat egy kocsihoz fogni!” — Mire a milliomos röviden így felelt: „Uram, szemtelen levelet megkaptam. Mily joggal tart engem lónak?”

A vonat egy mély völgyben robog végig, midőn egyik kupéba bekialt a konduktor:

— Uram, két percz múlva itt van a híres X . . . i hegyoldal, mely visszhangjáról híres, mely az adott hangot százszorososan veri vissza; ha van önök között valakinek egy pisztolya, próbát tehet.

— Pisztolyom nincs, — szól egy bamba képű ur — de ime, itt a töröm.

3000 forint járult. Ez üdvös mozgalom rendszeresítése céljából az országos ipar-egyesület és az országos nőiparegyesület kebeléből állandó bizottság alakult, mely földadatait és tevékenységének irányát a következőkben állapította meg:

Szükségnek találja a bizottság, hogy 1. a gép (mechanika) szövés, 2. a sima (vászonszerű) szövetek iparszerű kézi szövése; 3. a mintás szövetek iparszerű kézi szövése meghonosíttassék, illetőleg fejlesztessék és 4., hogy a házi szövőipar (a saját szükségletük fedezésére dolgozók ipara) fejlesztése előmozdítottassék.

E célból a bizottság 1. mechanikai szövőszékeket ohajt kiosztani, ha ugyan vállalkozók akadnak, kik a motort és segédgépeket beszerzendik és kötelezettséget vállalnak arra nézve, hogy a szövőszékeket öt éven át jó karban s folytonos működésben tartják, mely idő után a szövőgépek tulajdonukba mennek át; megjegyeztetvén, hogy a munkások betanítására a szükséges tanerő a kellő időre a vállalkozóknak rendelkezésére bocsáttatnék.

2. A sima (vászonszerű) szövetek iparszerű kézi szövésének fejlesztése céljából, a bizottság nagyszámú javított szerkezetű (regulatoros) kézi szövőszékeket ohajt kiosztani, de csakis oly feltétel mellett, ha vállalkozók akadnak, kik kötelezettséget vállalnak arra nézve, hogy a székeket 5 éven át folytonosan működésben tartják, illetőleg ez idő alatt állandóan bérért szövetnek. E székek a vállalkozó rendelkezésére (és nem tulajdonába) fognak bocsáttatni, ki ezeket azon egyéneknek engedi át használat végett, kik számára dolgoznak. Az öt év elteltével azonban e székek azon munkások tulajdonává válnak, kik ez idő alatt a vállalkozó számára kellő buzgalommal és szorgalommal dolgoztak. A vállalkozó gondoskodni köteles arról, hogy a székek állandóan jó karban tartassanak. A munkások (iparosok) betanítására a szükséges tanerő a kellő időre a vállalkozó rendelkezésére bocsáttatnék.

3. A mintás szövetek iparszerű kézi szövésére fejlesztése céljából a bizottság nyüstgépeket, Jacquard-gépeket, szabályozókat (regulatorokat) ohajt egyes vállalkozóknak, ipartársulatoknak vagy iparosoknak oly feltételek alatt kiosztani, ha kötelezettségeket vállalnak az iránt, hogy e szövőszékjavító részeket öt éven át működésben és jó karban tartják, és hogy ezek alkalmazását, illetőleg kezelését fogantatba veszik, és elsajátítják, mely utóbbi célra a szükséges tanerők rendelkezésükre bocsáttatnak.

4. Oly vidéken, hol a földmivesek stb. saját szükségletük fedezésére céljából szövessel foglalkoznak, a bizottság hajlandó a szükséghez képest a fonalfelvetéshez szolgáló eszközöket, vagy gyorsvetelővel ellátott bordaládákat és gyorsvetelőket, kivételes esetekben egész szövőszéket is kiosztani, ha az illetők magukat arra, kötelezik, hogy ezeket öt éven át a téli időny alatt működésben és jó karban tartják. A javítások eszközzésére és a javított szövőszékkel való bánásmód elsajátítására az illetők részére tanfolyamok fognak berendeztetni, s az ezeken való részvételre mindazok kötelesek, kik a bizottságtól bármily irányú támogatásban, illetőleg adományban részesültek.

Mindezek alapján felhívjuk a hazai közönséget, hatóságokat, közsegeket, ipartársulatokat, iparosokat és magánvállalkozókat, hogy a fentebb részletezett négy pont egyikére vagy másikára vonatkozó bélyegmentes folyamodványait legkésőbb 1882. évi december hó 20-ig beazórlag az országos iparegyesülethez (Ferencziek bazára, Budapest) alulírt elnök nevére címelve beküldeni sziveskedjenek. A folyamodványokban a következőkre nézve kér a bizottság felvilágosítást, illetőleg részletezést: a) a folyamodó által képviselt helységben vagy vidéken a szövőipar jelenleg mily mértékben üzetik és mily czikkeket állítanak elő? b) milyen a lakosság anyagi helyzete? c) mily czikket ohajt folyamodó készíteni? d) mily terjedelmű vállalatot ohajt a vállalkozó létesíteni? és e) mily biztosítékot nyújt folyamodó arra nézve,

hogy a fenebbi 4 pontban érintett kötelezettségeknek meg tud felelni? (Hatósági felügyelet stb.)

A mennyiben a bizottság föntenczióját csakis az képezheti, hogy a munkára utalt és képes erők lehetőleg jutalmazóan foglalkoztassanak és a szövészeti ipar felé tereltesse, kijelenti a bizottság, hogy a rendelkezésére álló anyagi eszközökhöz képest az 1., 2., 3. pontban foglalt igények kiderítését első sorban, a 4-ik pontban foglaltakat pedig másod sorban fogja figyelembe venni. A vállalkozók s folyamodóknak figyelmébe ajánlatik továbbá, hogy a mennyiben a bizottság által nyert székeket és géprészeket kellőleg nem érvényesítenék, illetve felhasználásukról nem gondoskodnának, ezeknek mások által való felhasználására iránt a bizottság fentartja magának az intézkedési jogot.

A mennyiben e felhívásunk egyes vidékeken az általa leginkább érdekelt közé nem juthatna, felhívjuk mindazon ügybarátokat, kik erről ez uton tudomást szereznek, hogy annak lényege iránt a leginkább érdekelt lakosságot tájékozzák, — a vidéki lapokat, hogy e felhívást közöljék és bennünket céljaink megközelítésében ez uton is támogatni sziveskedjenek.

Végre e hazafias ügyet az egész közönség jóindulatába és pártfogásába ajánlván, még egyszer felkérjük hazánk lelkes fiait és leányait, hogy a vázolt célnak minél hathatósabb előmozdítása érdekében áldozataikat és adományait, akár természetben (nehány szövőszék felajánlása), akár készpénzben e hó végéig az alólírt bizottság elnökének nevére az orsz. iparegyesülethez intézni kegyeskedjenek.

Hazafiai tisztelettel Budapesten, 1882. nov. 8-án. Az orsz. iparegyesület és az orsz. nőipar egyesület kebeléből alakult szövőiparterjesztő bizottság nevében:

Gr. Zichy Jenő, elnök.

A „svéd” gyufák készítése.*)

Jelenleg általánosan „svéd” névvel jelölt gyufák keletkezésüket azon fáradozásnak köszönik, mely az előbb s még most is használt közönséges dörzsgyufák ártalmas és veszélyes tulajdonságainak elhárítását tűzte ki céljául. Ez ártalmasságuk és veszélyességük gyártásuknál a gyuanyag phosphortartalmában rejlett, míg a „svéd” gyufák phosphor nélküli gyújtó anyaggal bírnak, a miért antiphosphor-gyufáknak is nevezetnek. Daczára annak, hogy a phosphor nélküli gyújtó anyag előállítása egy német vegyésznek, Dr. Böttgernek (majnai Frankfurtban) találmánya, az antiphosphor gyufák mégis a „svéd” nevet kapták, mivel előállításukat nagyban először Svédországban és pedig az ismeretes jónköpíngi gyárban kezdték meg.

Különb. itt azonnal megemlítjük, hogy a phosphor alkalmazása a svéd gyufáknál sincs egészen elkerülve, a mennyiben a gyufa-tok dörzslapja mindig tartalmaz phosphort, mindenesetre azonban igen kis mennyiségben. Több kísérlet történt a dörzslapnak is phosphor nélküli előállítására; mindazáltal ez mostanig a kívánalmak szerint még nem sikerült. A régebbi gyufáknak gyújtó anyaguk phosphor tartalmában rejlt veszélyességéhez még azon kellemetlenség is járult, hogy ezeknél a lángnak a gyújtó anyagról a fára való átvétele ként használtak, a mi ebbeli rendeltetésének ugyan jól megfelelt, de elégekör a nagyon kellemetlen kénecsavat fejtette ki.

E bajon már előbb is azzal igyekeztek segíteni, hogy a ként viasz, stearin, vagy az erre olcsóságánál fogva különösen alkalmas paraffin által helyettesítették s az így készített gyufákat „salongyufa” néven hozták forgalomba.

E salon-gyufák azonban, melyek gyakran még illatosak is voltak, általános használatba nem mehettek át. — Ennek oka, eltekintve aránylag magas áruktól, az volt,

*) A „Gazdasági Mérnök” című, Budapesten megjelenő, jelesen szerkesztett műszaki hetilaplól. Szerk.

hogy a gyújtó anyag a dörzsölés folytán gyakran lepattant, vagy — ha ez nem is történt — nehezen adott tüzet. De nem szabad elfogadnunk azt a véleményt, mely előbb el volt terjedve, hogy a salon-gyufák e hibája a ként helyettesíteni hivatott anyagoknak tulajdonítandó, mert a svéd gyufáknál a ként helyett szintén paraffint használnak, hol is e minőségben igen jónak bizonyul. A gyulás nehézsége inkább magának a szál készítésének tulajdonítható. A szálaknak ugyanis lehetőleg henger alakot és sima felszint igyekeztek adni és ezt elérni igen jól sikerült gyaluszerüen működő eszközök segítségével, melyeket kézi vagy géperő mozgatótt. A szálak készítésére használt vágó eszköz egy keskeny gyaluvasból áll, mely élénél néhány tölöserforma csővecskével van ellátva s e csövek keskenyebb végeinek széle ki van élesítve. Ha ezt a szerzámot a gyaluba úgy erősítik bele, hogy az említett csővecskék a gyalu talpából kiálljanak s a gyalut a rendes módon a fa ereinek mentében mozgásba hozzák, úgy minden csővecske egy keskeny henger alakú pácácskát metsz ki és tovább siklik felette. A henger alakú szálak előállításánál sok fa ment felhasználhatatlanul kárba. Ennek elkerülése végett a szálaknak négy- vagy hatszögű alakot adtak, egyszerűen az által, hogy a gyaluél csővecskét négy- vagy hatszögűekké alakították át.

A gyufagyáluknál néhol, ugyane cél elérésére, a könnyen duguló csővezett gyaluél két kérszerezéssel helyettesítették, melynek egyike, körülbelül 24 vékony pengéből álló sor, függélyes állásban metszette végig a fát, míg a mögötte fekvő él közönséges gyaluvas volt. Az így lemetezett lemez 24 pácácskára esett szét.

Végre a lyukgató vasat is használták még gyufa-szálak készítésére. A fatuskót ugyanis egy több száz lyukkal átfúrt aczélemezen nyomták, részben pedig huzzák keresztül, mi által az aczélemezen mindenik nyílása egy fapácácskát metszett ki.

(Vége következik.)

Levelezés.

Zágon, 1882. nov. 6. *)

Tek. szerkesztő ur!

Becses lapja f. évi október hó 29-ki számában megjelent a „Háromszék-megyei tanítótestület” nagygyűléséről szóló tudósítás, melyben a gyűlés folyama alatt tartott jótékonyozó hangversenyről csak annyi van mondva, hogy arról mások el fogják mondani véleményüket. Miután egy oly szép lefolyású hangversenyt agyonhallgatással mellőzni nagy bűn volna, tekintetes szerkesztő ur engedelmeivel bátor leszek pár sorban arról — habár egy kissé későre is — megemlékezni.

A mint már tudva van az igen tisztelt szerkesztő ur előtt, Zágon községét azon kiváló szerencse érte f. évi október 23. és 24-ik napjain, hogy a megyei tanítótestület ez évi rendes közgyűlését itten tartotta meg. E gyűlések, a mellett, hogy tanulságosak, nem csak magukra a tanítókra, hanem a hallgatóságra nézve is, ezek mellett még a szív kedélyvilágára is nem kis mértékben folynak be akkor, midőn az ily gyűléseket szavalat-, felolvasás- és dalestélyekkel — valamely üdvös célra — kötik össze tanítóink. Egy ily szívvidító és kellemes estélyben részesültünk f. évi október hó 23-án is, a mely a megyei tanítótestület által ugyan, de mindazonáltal a kézdívásárhelyi tanítói dalkör, zágoni tanítók s más műkedvelők közreműködése mellett volt rendezve.

Szép számú hallgatóság gyűlt egybe, a mit a bevétel is igazol (94 frt).

A hangversenyt a zágoni — négy tagból álló — dalárda nyitotta meg egy hazafias dallal. Tekintve a csekély számból álló dalárdát, meglehetősen szépen oldotta meg feladatát. Hallottuk még e dalkartól a „Béka-kántát” is, melynek sikerültéről legyen elég annyit mondanunk, hogy viharos taps és újbóli kihívás jutalmazta a működőket.

*) Tárgyhalmaz miatt késétt.

Szerk.

Osztozott még az est dicsőségében Szabó Emma tanítónő, ki úgy érzésteljes szavaltával, mint esinos és gonddal kidolgozott felolvasásával nem egyszer ragadta el a közönséget. Ezen ifju tanítónő megmutatta e fellépésével, hogy mit kell tenni a cél magasztosságának eléréséért. Bár sok követőre találna!

Temesvári uzoni ifju birtokos pedig a művészet iránti szeretetből a jótékony cél melegétől áthatva, hegedűn játszott egy népdalt oly érzéssel és könnyűséggel, hogy a közönség általános tetszésével találkozott. Hagedűn kísérté a népdalt Kovács Bálint zágoni tanító, kinek játékából mindenki meggyőződhetett, hogy kellő szakismerettel kezeli a hegedűt.

Baló László szavalata köztetszésben részesült, ugyannyira, hogy nem egy gyöngyöző nőnek csalta ki szemeiből a könnyet. A szavalt annyira hatott a férfi-tagokra is, hogy viharos és lelkes éljenekkel jutalmazták a szavaltót.

Király István szavalata már kevésbé tudott hatást idézni, különben sikerült volt.

Az est fényét minden esetre a kézdívásárhelyi tanítói dalkör s Baló László és Gyöngyösi István „Italia” című duettje képezte.

Sokszor volt már alkalmam műneket hallgatni, de oly szabatos, mint a kézdívásárhelyi tanítói dalkörét, nagyon ritkán. Oly precizitással csakis oly dalárda énekelhet, melynek oly vezetője van, mint Barabás Mór, és szintén azon dalárda felelhet meg a műzésnek, melynek tagjai egyetértve, fáradságot nem kimélve, ügybuzgósággal és szeretettel munkálnak a szívnemesítés e nemén. Babérkoszorút érdemelnek, melynek homlokuk körül való fonását a közönség nem is késett megtenni, valahányszor kitörő ujrakban és éljenekben adott kifejezést.

„Italia” duett, melyet Baló László és Gyöngyösi István énekeltek, kimondhatatlan varázserővel nyomult a közönség kedélyére. Meglátszik különben mindkettő énekén, hogy iskolázott hanggal s kellő rutinnal bírnak az éneklés terén. Meg is jutalmazta őket a közönség általános tetszéssel.

A hangverseny végeztével tánczra perdült a nemes ifjuság, melynek csak a hajnal vetett véget.

Hosszas lenne a bál szépeit sorban leírnom. Miután erre időm nincs, tisztelettel jelenthetem az igen tisztelt szerkesztő urnak, hogy mindannyian szépek és bájolók voltak ők, kik nem kimélték fáradságot egy magasztos cél — az „Eötvös-alap” és az orsz. tanítói árvaház — érdekében megjelenésük által munkálni.

Ha e kritika egy kissé hosszúra nyúlt is, higgye el tek. szerkesztő ur, hogy őszinte kebelből származik, a ki egyszersmind maradtam a szerkesztő urnak

kiváló tisztelője:

Zágoni.

Borszék, 1882. nov. 10.

(Szegény tanuló segélyezésére.)

Tek. szerkesztő ur!

Becses lapja 54. számában jeleztem volt, hogy a helybeli szegény tanulók segélyezésére rendezett szini előadás- és fillérestélyekből — a már ápril havában történt segélyezés után — megmaradt 21 frt 77 kr ez iskolai év kezdetével hasonló célra fog fordítani. Pénztárnokunk, tek. Finta Imréné, kit a főérdem illet, ezen összeget gyümölcsöztetvén, 23 frt 90 kr-ra szaporította. E hó 7. napját tek Finta Imréné, tek. Lázár Gerőné és tek. ifj. Puskás Istváné, kik megbízatásuk folytán lábbelit, sapkát, téli és nyári kendőt, ingnek valót, téli szoknyának és felsőnek valót vásároltak, csakugyan örömmünneppé varázsozták. Gyönyör töltötte el az ember keblét annak látására, hogy a kisderek mily örömmel szaladtak haza a kapott ajándékkal. S hát még a szegény szülők? Hány „Isten fizesse” szállott fel az ég urához mindazokért, kik filléreit nem sajnálták e szent célra fordítani. Fogadják a borszéki értelmiség a segélyezett tanulók és ezek szülei nevében hálás köszönetemet.

Nem hagyhatom említés nélkül, hogy kolozsvári árvaintézetű igazgató tek. Nagy Kálmán ur a borszéki tanulók részére 300 drb irkát, 144 rud írót, 144 drb acél tollat s ugyanannyi tollnyelet volt szíves ajánlkozni.

Deák János,
községi tanító.

Mindenféle.

— **A kézdívasárhelyi önkéntes tűzoltóegyletnek** f. hó 12-én tartott alakuló gyűlésén a tiszti kar következőleg alakult meg: főparancsnok Molnár Dénes; alparancsnokok: Nagy Károly és Gyöngyösi István; titkár: M. Székely János; pénztárnok: Kupán József. Ellenőrnek kandidálva volt Szabó Albert s rendőrfőnöknök ifj. Kovács Dániel, hanem ezekre nézve a választás az idő rövidsége miatt a jövő gyűlésre halasztott. Teljesen meg vagyunk a választással elégedve s csupán a kandidáló bizottság azon eljárását nem helyeselhetjük, hogy egy pár buzgó veterán tagot, kiknek oly nagy érdemeik vannak a tűzoltói intézmény körül, kik mindig derék tűzoltók voltak, még akkor is, midőn az egylet mély álmaik aludta s kik minden alkalommal egy maguk képviselték az egyesületet, hogy ezen derék tagokat bármily tiszteletre méltó okból kihagyta a kandidációból. A bizottságot nem változtatna úgy sem senki szerénytelenséggel, ha a valódi érdemet jutalmazva, ezen urakat is az egylet érdekében kandidációba hozta volna.

— **Eltévesztett lövés.** A csikustnádi szeszhaszonbérő ott ólálkodik a falu végén elfogdosni azokat, kik S.-Szt.-György felől szeszt csempésznek a faluba. A múlt napokban is ezen nemes foglalkozás végett időzött ott s néhány csempész csakugyan rajta kapott, kiknek szeszt konfiskálta. Azután, mint ki dolgát jól végezte, vissza vonult az állomásra — a kocsmába, hol kívül egy verebesi székely atyafi is volt. A haszonbérő lefeküdt, az atyafi pedig jöttment a szobában. Egy lövés dördült el az ablak alatt, mely székelyünket vállon találta s halálosan megsebesítette. A lövés jórészt a haszonbérőnek volt szánva. A tettes még eddig ismeretlen. Itt az a kérdés merülhet fel, hogy a buzgó haszonbérő vajjon azokat is zaklatja-e, a kik saját használatra és nem eladás végett hoznak be kívülről szeszt?

— **A kézdívasárhelyi rendőrség** részéről nem egyszer merült fel azon panasz, hogy a Brassóban székelő II. hadkiegészítő parancsnokság mindig német nyelven intézi átiratait s e miatt a rendőri hivatal némelykor azon füres helyzetbe jut, hogy kénytelen az utczáról felszedni egy-egy tolmácsot, ki megmagyarázza, hogy a parancsnokság voltaképen mit akar. Mi elismerjük, hogy a parancsnokság hivatalos nyelve a német, de azt viszont a parancsnokságnak is el kell ismernie, hogy a kézdívasárhelyi rendőri hivatal nem köteles németül tudni. A mint értesültünk, a rendőrkapitány panaszt is emelt ezen visszás állapot megszüntetése iránt, s mi kíváncsiak vagyunk, hogy miképen fog e vitás kérdés megoldást nyerni.

— **Győ.-szt.-miklósi hírek.** A szegény tanulókat segélyező „Rongyhasznosító egylet” a közelgő karácsonykor mintegy 30—40 szegény tanuló fog teljes ruházzal ellátni. — A folyó hó 9-én megtartott fillérestélyen meglehetősen szép számú közönség vett részt; az előre hirdett szindarab nem adatott ugyan elő, de volt táncz. A fiatal-ság jól mulatott. Az estély 12 órakor ért véget. — Közlebb fillérestély f. hó 16-án (csütörtökön) lesz Hoppé Lipótné és Péter Lajosné urnők rendezése alatt; meglepetésül ifj. Géringér Ferencz ur ismert gyakorlati vezetése alatt a „Szamártej” című 1 felvonásos operette adatik elő. Az egylet szokásos „Erzsébet-bál”-ja az idén elmaradt.

— **A kézdívasárhelyi jótékony nőegylet** f. hó 11-én fillérestélyt rendezett Balogh Gyuláné és Jánosó Mária urhölgyek tapintatos rendezése mellett. Ezen estélyen Málnási Albina k. a. szavalta meleg, érze-

lemteljes hangon „A honvéd özvegyé”-t; Vajna Károly ur erővel és hatásosan adta elő „Az örök zsidó”-t. Végül Dobay János ur tartott felolvasást a házasság életéről, kimutatván az okokat, melyek miatt városunkban aránylag oly kevés házasság jön létre. Ezen estély is, mint rendszeren, éjfélig tartó tánczozal végződött be. Ezuttal a nőegylet megbízásából kijelentjük, hogy jövőre a szokásos heti fillérestélyek mindig visszavonhatatlanul kedden fognak megtartatni és jövőre ez iránt külön körözhvények nem fognak kibocsátatni.

— **Farkast fogott.** Csik-Csátószeg határán a napokban két pásztor juhokat legeltetvén, este felé beterték a juhokat az éjjeli szállás kerítésébe. Alig heveredtek le a juhok, egy farkas beugrott a kerítésen s egy juhot megragadott. A pásztor sem volt rest, megragadta a farkasnak a hátulsó lábát s annál fogva gyorsan vonszolni kezdte, mialatt a másik pászortárs botjával agyonverte a farkast.

— **A kézdívasárhelyi jótékony nőegylet** által nov. 11-én rendezett fillérestély alkalmával felülíztettek; Mált. Cserei Jánosné 2 frt, p. m. Szűcs Józsefné 30 kr, Erdélyi Károlyné 10 kr, Balogh Gyuláné 20 kr, mélt. Szentiványi Ignác 10 kr, Bándi Imre 10 kr, X. X. Y. 10 kr, Málnási Kristófné 30 kr, Török Sándorné 50 kr, Csizsár József 60 kr, Réti Józsefné 10 kr, Arzt Emil 10 kr, Vertán Gyula 30 kr, Dobay Lajosné 10 kr, keresk. Nagy Sándor 30 kr, Erdei Béla 22 kr, Fejér János 10 kr, Dózsa János főhadnagy 10 kr, Kollák János hadnagy 10 kr. Összesen 5 frt 72 kr.

— **Meghívás.** A kézdívasárhelyi „Köz-művelődési egyesület” színi szakosztályának t. tagjait (urnőket és férfiakat) van szerencsém f. évi november 19-én (vasárnap) d. u. 2 órakor tartandó alakuló gyűlésre a tanácsház nagytermében, tisztelettel meghívni. Egyszersmind fölkérem még mindazon urnőket és férfiakat is, kik tagjai ohajtanak lenni a szakosztálynak, hogy a jelzett időben szíveskedjenek megjelenni. K.-Vásárhelytől, 1882. november 16-án. Gyöngyösi István, színi szakoszt. igazgató.

— **A székelyudvarhelyi műkedvelők** társasága november 18-án este 7 órakor előadja „A tör”, a magyar tudományos akadémia által a gróf Teleky alapítványból 100 arany pályadíjjal jutalmazott eredeti vig-játékot 3 felvonásban; irta Várady Antal. Személyei: Adél Laukó Albertné urhölgy. Teréz Szabó Perzsike k. a. Anna Kiss Katinika k. a. Jenő Dr. Vajda Emil. Czenczi Hlatki Miklós. Béla Fankovich Gyula. Jegyek ára számozott ülőhelyekre: 1 frt; állóhelyre: 60 kr; tanulóknak: 30 kr. Az első és második sorbeli ülőhelyekre kívánat folytán fentartandó jegyek ára: 1 frt 50 kr. A helyek előjegyezthetők s jegyek előre válthatók naponként déli 12 órától délután 2 óráig dr. Solymosi Lajos tanár szombatfalvi utcában lévő lakásán, közvetlenül az előadások előtt a pénztárnál. Előadás előtt és a szünetek között reáliskolai tanulók zenélnek. Felhívjuk olvasóink figyelmét ez élvezetesnek ígérkező estére.

— **Nem kedves emlék.** Temesvár védelmének emlékére az ottani Eugen herceg-tért a Henczi-szoborhoz hasonló szobor díszítette. Január hóban épen harminc éve lesz, hogy e szobrot nagy ünnepélyességgel leleplezték; a leleplezésnél jelen volt Bach-beamterek rossz oment láttak abban, hogy mindjárt a leleplezés után nagy vihar keletkezett, mely a szobor csucsát lesöpörtte. Temesvári levelezők most azt írják, hogy ez előjel nem csalt, mert az ottani társadalom körében mozgalom indult meg, hogy e szobor eltávolíttassék és helyébe Hunyady János, Losonczy vagy Kinnisi emlékszobrára helyezzessék. E czélból egy több ezer polgár aláírásával ellátott fölírat fog felküldetni a közös hadügyminiszterhez, mint a szobor föntartójához, hogy engedje meg a szobor lehorodását és a délmagyarországi múzeumban leendő elhelyezését; e fölírat pártolása iránt a magyar kormány is föl fog kérteni. A mozgalom a Sternberg Adolf szerkesztő tiszteletére rendezett bucsu-lakomán indult ki, a midőn is dr. Benedek Albert tanár, Róth Nándor városi főügyész, dr. Róna Ignác ügyvéd, Strasser Albert, Reiner Adolf és Weninger János szerkesztők szép pohárköszöntőket mondottak ez ügy érdekében. La-

koma után a társaság egy része a szobor elé vonult, mely a Jenő herceg-téren a rendőrségi és katonai parancsnoksági épület közt van, s ott elénekelt a „Szózat”-ot.

— **Irodalom.** Az Aigner Lajos budapesti jönevű kiadók által szerkesztett és kiadott „Figyelő” irodalomtörténeti havi folyóirat novemberi füzeté következő érdekes tartalommal jelent meg: Tóth Ede, Soossa Dezsőtől. — Aranyos-Rákosi Székely Sándor, Jakab Elektől. — Korszellem és költészet, Koltai Virgiltól. — Garay János levelezéséből, Dr. Ferenczy Józseftől. — Révay Győri 1786, Csaplár Benedektől. — Révay Miklós levelei báró Orozay Lőrinczhez, Szilágyi Istvántól. — Irodalomtörténeti repertórium, id. Szimneyi Józseftől. A „Figyelő” havonként egyszer jelenik meg, július és augusztus hó kivételével. Előfizetési ára: egész évre 8 frt, fél-évre 4 frt; egyes füzet ára 1 frt. Évnegyedes előfizetések el nem fogadtatnak. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., váci-utca 1. szám. — Továbbá ugyan Aigner Lajosnál megjelent a „Petőfi-Társaság” könyvtárából az 1. füzet. „Észak honából”, muszka rajzok, irta Jókai Mór. Megjelenik havonként 3 füzet. Előfizetési ára egész évre 10 frt 80 kr, fél-évre 5 frt 40 kr, negyed-évre 2 frt 70 kr. Ajánljuk olvasóink figyelmébe és pártolásaiba.

— **Megjelent az „Önügyvéd”** III. kiadásának 13-ik füzeté (irta Knorr Alajos, kiadja ifj. Nagel Ottó Budapesten a Nemzeti színház bérházában). E füzetben folytatja a szerző a bizonyítás módjai ismeretét, értekezik a tanukról, bírói szemléről, közli az előleges bizonyítás szabályait, tárgyalja a bírói határozatokat és közli a bírói határozatok bélyegilletékére vonatkozó szabályokat; ezzel, áttér a szerző a per-orvoslatokra, különösen ismerteti a felebbvitel, közli az előleges bizonyítás szabályait, igazolás és perújítás szabályait. Ezek után értekezik a jegyzőkönyvi eljárásról, ismerteti a sommás eljárás szabályait és megkezdí az eljárás némely eltérő módjai ismeretét. Különösen tárgyalja a vásárbíráskodást és választott bírósági eljárást. E dus tartalmu füzet ára 30 kr. Az első 10 füzet külön felkötetbe fűzve kapható. Ára 3 frt.

Háztartás.

A téiben elfogyasztott kávé alja megérdemli a fáradságot, hogy hamuval keverve összegyűjtsük azt, mert mint trágyaanyag, igen becses segéleszköz a tavaszi kertészetnél. Payen francia vegyész ugyanis közelebb a kávéaljat tette vizsgálata tárgyává, meghatározandó annak trágyaértékét, s azt találta, hogy az igen lényegűző anyag sok phosphort tartalmaz, miért is a leghatasosabb trágya-anyagok egyikének tekinthető. A kávéaljat azonban trágyázásra még sem használják, kivéve, hogy ritka esetekben cserépes növények földjének befödésére használják a hangyák s másféle rovarok távoltartása végett. Ilyen formán pedig igen sok trágya-anyag megy veszendőbe. Az osztrák-magyar monarchiában ugyanis minden egyes ember évenként 2, Németországban 4, Belgiumban 6, Hollandban 10 font kávé fogyaszt. Másik előnyös oldala a kávéaljnak az, hogy a növény-aljleveket stb. elűzi. A kávé alja dinnyére igen jó trágya. A kávéalj meglehetősen izgató, mi a dinnye természetével nagyon megegyezik. Ezen trágyától a dinnye különösen kellemes ízű nyer, melyet némelyek igen kedvelnek.

A kicsirázott gabonából való kenyérsütésre a szászországi egészségügyi tanács következőket ajánlja: 1. A kicsirázott nedves gabonát nem szabad azonnal a cséplés után megörölni, de előbb teljesen ki kell azt szarítani, azután a kicsirázott részeket külön választani és a használandó részt pedig lehetőleg sok egészséggel elegyíteni. 2. Az ezen gabonából nyert liszt ne süttessék kenyérré azonnal a malomból kihozatal után, de legalább 6 napig sötét helyen tartassák, közbe-közbe több ízben felkevertetvén. 3. A liszt tészta-á alakításánál ne használ-tassék igen sok és igen meleg víz. A tésztát is, ha lehetséges, tökéletesen száraz liszt-tel kell átdagasztani, megszórni és rendszer-nél valamivel jobban megkeletetni. Nem szabad továbbá igen nagy kenyereket és igen forró kemencében sütni. 4. A kenyeret nem kell frissen enni, de ha lehet, harmadnap mulva.

A rosmarin, mint fertőtlenítő szer.

Szakkörök figyelmeztetnek a rosmarin fertőtlenítő hatására. A beteg szobáit sok helyen szokták fenyőbogyóval vagy fenyőgal-yakkal füstölteni. Egy pár rosmaringaly-nak szépen elégetése sokkal jobb illatot és épen oly erős fertőtlenítést ad, — miért is a rosmarinnal való füstölés felette ajánlatos.

Anglia legjelesebb tyuktenyésztője, Proctor durhami birtokos, a tyukólat berende-zésében a közönséges eljárástól igen sok-ban eltér. Ez eltérések között legneveze-tesebb az, hogy az ő tyukólaiban tyukólatok nincsenek, de a talaj száraz homokkal van fedve, és a tyukok ezen ülnek. Midőn a homok kevésbé elszennyeződik, frissel cse-réltetik fel. Az őlban fészkeket sem lehet találni, de a tyukok egyszerűen a homok-ba vájt gödrökbe tojnak. Kiválóan alkal-mas az ily tyukólat nélküli ól nagystétű tyukok számára, melynek például a cochinchinaiak. Proctornak oly becses ily fajú tyukjai vannak, hogy mint a „Live Stock Journal” írja, némelyiket 10,000 fr-ra be-csülik, s ha ezer frtért kéri bármelyiket is, még csak szóba sem áll a venni szán-dékozával. A talajnak homokkal befedése sokat tesz az állatok tisztán és egészség-ben tartására. A baromfi-udvar körül egy gondosan nyírt pázsit terül el, melyen a tyukok naphosszat szedőgetnek, a pázsiton helyenként árnyat adó fák vannak. Télien az ólatok nagy ablakok segítségével szellő-ztetik és melegítik. A környező talaj alag-csövek segítségével tartatik szárazon. Alta-lában az egész berendezésben a tyukok egészségében és kényelemben tartására van fektetve a főszűly.

A befűzött gyümölcsöknek tudvalevőleg igen nagy ellensége a penész, annyira, hogy bármily gondosan bekötöztessek is az üvegek szája, a levegő bejutása követ-keztében a befűzött gyümölcsnek gyakran felét tönkre teszi a penész, melynek csirjai a levegővel bejutnak. A romlási csiroknak a befűzöttnek megölése végett a gyümöl-csőt a cukorszorpbba rakás után még rende-sen kifőzik. Itt, ha a főzés kellő ideig tör-ténik, hiba nem csúszhat be a kezelésbe, mert a főzés által a penész-csirok csaku-gyan megsemmisíttetnek. Hogy azonban a gyümölcs a levegővel bejutható penész és er-jesztő gombák romboló hatásától is megol-talmaztassék, el kell azt a levegőtől zárni. Az elzárásnak legelterjedtebb módja tudva-levőleg az üvegeknek marhahólyaggal vagy pergamenpapírral bekötözésében áll. Ezen mód azonban egyáltalában nem nyújt tö-kéletes biztonságot. Sokkal célszerűbb el-járást ajánl egy német gazda, azt tudniillik, hogy a befűtött üveget felfőzés után any-nyira töltjük meg, hogy körülbelül egy cm. széles hézag maradjon vissza. Ezután pe-dig olvaszunk fel sárga szurkot s egy evőkanálnyi öntsünk mindegyik üvegbe. A szurok a felületen marad, s az üveg tartal-mának lehülése után megmered és egy le-vegő által teljesen átjárhatatlan réteget ké-pezt, mely alatt a gyümölcs esztendőszám-ra is sértetlenül megmarad. A gyümölcs felhasználásakor az üveg száját csak egy forró vízbe mártott ruhával kell körülcsa-varni. A szurok-réteg széle felolvadván, a többi, még merev rész könnyen kivethető. Ezen eljárást mi is megpróbáltuk, és kitű-nőnek találtuk, csakhogy mi a szurok he-lyett a sokkal kényelmesebben kezelhető és sokkal tisztább paraffint használtuk, mely az elzárás épen oly jól teljesíti, mint a szurok.

A paradicsom-alma a ragályok ellen. Egy angol orvos igen figyelmelem méltó tanul-mányt írt a paradicsom-alma alkalmazásá-ról a gyógyászatban. A paradicsom-alma — szerinte — igen jeles ellenszer a járvá-nyos betegségek ellen. A paradicsom-alma nemcsak a növények elősdi betegségeinek terjedését gátolja, hanem ugyanezen hatá-sal van az emberi szervezetre is.

A komló, mint matrácztöltelék. A komló, ha már sörfőzdében kifőzetett, kitűnő ered-ménnyel használható és szalmazsákok töl-tésére, de földoloz az, hogy a betömés alatt tökéletesen ki kell szaríttatnia. A hol sok komló van, kifőzés nélkül is lehet hasz-nálni. Tudvalevő dolog, hogy a komlószagot az ágyban tartózkodó elősdiak, de kü-lönösen a bálhák ki nem állhatják.

Ha egy gyertyát beteg szobában egész éjjel égetni akarunk és csak halvány vilá-gításra van szükségünk, csak annyi finom-ra tört konyhasót kell a bál köré önteni, hogy a belet egész a fekete részéig ellepje. A gyertya egyenletes fényével és oly hosz-szan ég, hogy egy kis darab egész éjjel el-tart. Betegszobában petróleum-lámpát é-jszakán át égetni nem tanácsos, és pedig azért, mert ha bele lecsavartatik, szerfelett füstöl, a mi a betegre nézve ártalmas, míg az általunk ajánlott világítási módnál ez nem történik.

Piaczi árak

		Kézdí-Vásárhely november 9.		Csik-Szereda november 5.		Ss.-Udvarhely október 27.		Gy.-Sz.-Miklós november 4.	
		frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Hétfőre	Buza) tiszta	6	40	7	50	9	10	6	—
	) elegy	5	—	5	—	—	—	5	—
	Rozs) tiszta	4	80	4	50	5	60	4	25
	) elegy	—	—	—	—	4	—	4	—
	Arpa) tiszta	3	20	2	25	4	50	4	50
	) elegy	—	—	—	—	—	—	3	75
	Zab	2	—	3	57	3	50	2	—
	Törökbuza	5	—	5	25	6	40	8	—
	Kása) köles	12	—	8	50	—	—	8	50
	) árpa	28	—	—	—	—	—	—	—
Keddre	Borsó	6	—	5	—	—	—	—	—
	Lencse	10	—	—	—	—	—	—	—
	Fuszulyka	6	—	—	—	5	—	—	—
	Lenmag	—	—	—	—	—	—	—	—
	Kendermag	—	—	—	—	5	—	—	—
	Bükköny	—	—	—	—	—	—	—	—
	Pityóka	1	—	1	50	3	50	1	25
	Marhahus	—	36	—	32	—	40	—	32
	Disznóhus	—	48	—	40	—	48	—	48
	Juh-hus	—	24	—	20	—	—	—	20
Szerdára	Szalona	—	80	—	80	—	72	—	70
	Fagygyu	—	32	—	32	—	36	—	40
	Malacz	1	—	1	60	—	—	1	—
	Lud	—	80	—	66	—	—	—	90
	Réce	—	35	—	37	—	80	—	70
	Bárány) fejér	—	—	—	—	—	—	2	30
	) fekete	—	—	—	—	3	—	3	—
	Egy pár csirke	—	60	—	66	—	—	—	40
	10 tojás	—	15	—	15	—	13	—	15

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

November 14-én.

M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	97.—
Temes-bánati földteherment. kötvény	98.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	97.—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	97.—
Magyar nyereség-sorsjegy kölesön	117.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	109.50
Osztrák járadék papírban	77.—
Osztrák járadék aranyban	77.50
1860. államsorsjegyek	95.40
Osztrák-magyar bankrészvény	131.—
Magyar hitelbank-részvény	837.—
Osztrák hitelintézet-részvény	298.75
Cs. és kir. arany	5.67
20 frankos arany	9.48
Német birodalmi márka	58.40
London (2 havi váltókért)	119.20
Magyar papíráradék	86.05

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbó Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

174. sz.

Árverési hirdetemény.

Közhírré tételik, hogy Kónya Dá-
ninak maksai Mihály Pál elleni 179
frt követelés kielégítése végett lefoglalt
és 607 frt 50 kr-ra becsült ingóságok-
nak elárverezésére a helyszínen határ-
napul 1882. november 22-ik napjának
dél előtt 9 órája tüzetett ki.

A vásárlók készpénzzel kötelesek
fizetni.

K.-Vásárhelyt, 1882. november 8.

Kakutsi,
1—2 bir. végrehajtó.

Igen sok beteg keveseb-
bet szen-
vedne, ha a megfelelő gyógyszerek
mindjárt kezdetben kéznél lenné-
nek. Ennélfogva az oly könyv,
minő a „Dr. Airy gyógymód-szere”,
mely nemcsak a betegségek leírá-
sát tartalmazza, hanem egyúttal
orvosilag kipróbált és ezerszere-
sen jónak bizonyult háziszereket sorol
fel, minden betegre nézve a legnagyobb
becsrel bir. Az említett s Richter ki-
adóiintézetében, Lipcsében megjelent
röpirat, melynek szövege számos ábrá-
val van ellátva, Grischek K. egyetemi
könyvtár által (Bécs, I. István, 6.
sz.) 75 kr beküldése után bérmentve kül-
detik meg. 1*

Árverési hirdetemény.

Cs.-Várdotfalva községében a szesz,
bor, sör, husvágási és egyéb haszonberek
(regalék) az 1883-ik évi tartamra folyó
évi 1882. november 26-án d. u. 2 órakor
kezdődőleg a község házánál nyílt ár-
verésen ki fognak adatni.

Az árverezési feltételek alólírtnál
bármelyik napon betekintheők.

Kelt Cs.-Várdotfalván, 1882. no-
vember hó 7-én.

Csiszér József, Péter István,
körjegyző. bíró.

1—2

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára Budapestén.

Gyár: váci ut az osztr. államvaspálya közelében. Raktár: váci körút 68. szám

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett, javított gyártmányait, mint:

TRIEURÖKET változó rostával.

Tisztító gépeket szelelővel.

Különlegességek malmok számára.

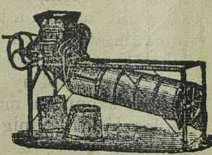
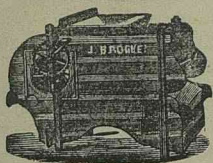
28.466 szám alatt szabadalmazott

hármasszék, cséplőgép-ros-
tákat, lyukasított és hasított

lemezeket vas-, aczél- és horganyból,

valamint mindennemű gazdasági gépek- és szereke.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

24—30

3258. — 1882.

tkvi szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

A csikszeredai kir. Törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel
közhírré tételik, hogy csikszeredai Balás Istvánnak marosvásárhelyi Balla Albert
ellen 364 frt 35 kr tőke s járuléka, valamint 10 frt 50 krban megállapított
árverés-kérsi költségek behozatala tekintetéből, a csikszeredai kir. törvényszék
területén fekvő és a csik-szenttamási 358-ik sz. tjkben foglalt s a Balla Albert ne-
véről a Sándor Miklós javára átitrt ingatlanoknak alperes illető járandóságai u. m.:

1) 716.	hr. sz. ingatlan	2 frt 25 kr	kikiáltási árban
2) 809.	" " "	12 frt 50 kr	" "
812/1.	" " "	—	" "
813.	" " "	6 frt —	" "
3) 1291.	" " "	29 frt 75 kr	" "
4) 1386/2.	" " "	4 frt 75 kr	" "
5) 1414.	" " "	4 frt 75 kr	" "
6) 1662.	" " "	7 frt —	" "
7) 1707.	" " "	9 frt 25 kr	" "
8) 1994.	" " "	12 frt 25 kr	" "
9) 2048.	" " "	2 frt 50 kr	" "
10) 2422.	" " "	4 frt 25 kr	" "
11) 2510.	" " "	13 frt 25 kr	" "
12) 4086.	" " "	36 frt 50 kr	" "
4082.	" " "	4 frt —	" "
13) 5210.	" " "	2 frt 50 kr	" "
14) 5314.	" " "	38 frt 25 kr	" "
5329.	" " "	33 frt 25 kr	" "
15) 6241.	" " "	5 frt 75 kr	" "
16) 6251.	" " "	38 frt 25 kr	" "
17) 6330.	" " "	— 75 kr	" "
18) 6482/1.	" " "	2 frt — kr	" "
19) 6681.	" " "	1 frt 25 kr	" "
20) 7375.	" " "	7 frt 50 kr	" "
21) 7387.	" " "	3 frt 50 kr	" "
22) 7460.	" " "	7 frt 75 kr	" "
23) 7549.	" " "	9 frt 50 kr	" "
24) 8106.	" " "	4 frt — kr	" "
25) 8516.	" " "	2 frt 50 kr	" "
26) 8629/a.	" " "	1 frt 25 kr	" "
27) 9682.	" " "	2 frt 25 kr	" "
28) 11836.	" " "	8 frt 25 kr	" "
11843.	" " "	—	" "
29) 11964.	" " "	2 frt 50 kr	" "

Csik-Szent-Tamás község házánál 1883. évi január hó 16-ik napjának
d. e. 10 órakor tartandó árverésen, a kikiáltási áron alól is el fognak árvereztetni.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben,
vagy az 1881. évi november 10-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri
rendelet 8. §-ban említett óvadékképes papirokban a bírói kiküldött kezébe
letenni.

A vételár két részletben fizetendő, még pedig: az első fele az árverés befe-
jeztével 15 nap alatt, a második pedig ugyanazon naptól számítandó egy hónap
alatt 6% kamatokkal együtt az árverező biztos kezébe.

Az egyidejűleg megállapított többi árverési feltételek a hivatalos órák alatt
a telekkönyvi hatóságnál és Csik-Szt.-Tamás község előljáróságánál meg-
tekinthetők.

Az árverés a fentti telekjegyzőkönyvekben feljegyeztetett.

A kir. Törvényszék, mint tkvi hatóságnak Csik-Szeredában, 1882. évi
zeptember 9-én tartott üléséből.

1—1

Szám 2175. k. i.

1—g

Ad. sz. 2526.

1882.

Hirdetemény.

Melynél fogva Bereczk rendezett
tanácsu város közönsége részéről köz-
hírré tételik, hogy a város, mint erkölcsi
testület tulajdonát képező majorság-
javai, ugymint: korcsmák Bereczk és
Ojtozban, lisztelő- és fűrészmalmok, szán-
tók, kaszáló- s legelő helyei, mint szin-
tén egyéb jövedelmet hozó reálítások
folyó hó 26-ik napján a tanácsházban
délutáni 2 órakor nyilvános árverésen
haszonbérbe fognak — három egymás-
utáni évekre u. m. 1883. január 1-től
1886. december végéig, — adatni.

Miről árverezni kívánók oly hoz-
zádással értesítettnek, hogy az árvere-
zés megnyitása előtt 10 százalékos bá-
natpénzt az elnökség kezébe letenni
kötelesek. A részletes feltételek a tanács-
háznál jegyzői kézen szabályszerű órák-
ban megtekinthetők.

Kelt Bereczk város tanácsától, 1882.
november hó 11.

Kováts Antal, Gábor Imre,
jegyző. polgármester.

Árverezési hirdetemény.

Alattírt járási szolgabíró által ezen-
nel közhírré tételik, miszerint Imecs-
falva község korcsmárlási joga a jövő
1883-ik éven kezdődő egymásutáni 3
évre a község házánál folyó évi
december 3-án délután 2 órakor
Haraly község korcsmárlási joga pe-
dig a jövő 1883-ik egy évre szintén
a község házánál folyó évi de-
cember hó 10-én délután 2 óra-
kor tartandó nyílt árverésen fog a töb-
bet ígérőnek kiadatni.

Kivenni szándékozók a kikiáltási
ár 10%-át bánatpénzül letenni kötele-
sek az árverezés kezdete előtt. A köz-
ség által megállapított feltételek együt-
tesen Kovásznán a szolgabírói irodá-
ban, egyenként az érdekelt község há-
zánál a hivatalos órák alatt bármikor
megtekinthetők.

Kovásnán, 1882. nov. hó 11-én.

Hollaki Atila.
1—2 szolgabíró.

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdí-Vásárhelyt.